

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**

Avd. 2

DOM

2017-06-30

Meddelad i Göteborg

Mål nr

1353-17

SÖKANDE

Canmera Comfort AB, 556512-4731
Blekeslätten 3
416 57 Göteborg

Ombud: Advokaten Jesper Sundström
Wistrand Advokatbyrå
Box 11920
404 39 Göteborg

KONKURRENSVERKET	
2017-06-30	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

MOTPART

Göteborgs Stads Upphandlings Aktiebolag, 556070-5054
Box 1111
405 23 Göteborg

SAKEN

Överprövning av upphandling enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, förkortad LOU

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten bifaller ansökan och beslutar att Göteborgs Stads Upphandlingsbolags upphandling *Hantverkstjänster – Luft, dnr 426/15, delområde B* inte får avslutas förrän rättelse har gjorts genom ny anbudsutvärdering.

Dok.Id 466567

Postadress
Box 53197
400 15 Göteborg

Besöksadress
Sten Sturegatan 14

Telefon
031 - 732 70 00
E-post: forvaltningsrattenigoteborg@dom.se
www.forvaltningsrattenigoteborg.domstol.se

Telefax
031 - 711 78 59

Expeditionstid
måndag–fredag
08:00-16:00

BAKGRUND

Göteborgs Stads Upphandlingsbolag (Upphandlingsbolaget) genomför en ramavtalsupphandling av Hantverkstjänster – Luft, dnr 426/15. Upphandlingen omfattar två delområden: A- Luftservice – Framtiden och B: Luft – Lokaler - Övriga staden.

Av tilldelningsbeslut den 25 januari 2017 framgår att andra leverantörer än Camera Comfort AB (Canmera) vunnit upphandlingen.

YRKANDEN M.M.

Canmera ansöker om överprövning avseende upphandlingens delområde B och yrkar att förvaltningsrätten ska ingripa mot upphandlingen. Som skäl för sin ansökan anför Canmera i huvudsak följande. Upphandlingsbolaget har uteslutit Canmeras anbud med hänvisning till att anbudet enligt Upphandlingsbolaget inte uppfyller det obligatoriska kravet avseende referensuppdrag. Detta är felaktigt eftersom Canmeras anbud uppfyller detta krav; referenser från tre uppdragsgivare har lämnats. Canmera har därtill lämnat ett anbud som vid utvärdering skulle placerats bland de anbud som hade lägst anbudspris. Anbudet från Canmera skulle därmed varit med bland de anbud vars inbördes rangordning lottades. Canmera riskerar att lida skada på grund av att Upphandlingen inte genomförs i enlighet med LOU eftersom Upphandlingsbolaget avser att tilldela andra anbudsgivare ramavtal. Canmera utvecklar sin talan enligt följande.

För att komma ifråga för tilldelning av ramavtal krävs att anbudsgivare har erfarenhet av den typ av hantverkstjänster upphandlingen avser. Detta beskrivs generellt i AFB.5523 Referensuppdrag enligt följande.

AFB.5223 Referensuppdrag

Anbudsgivaren ska ha erfarenhet av den typ av hantverkstjänst som respektive delområde omfattar (gäller det/de delområden som anbud lämnas på). För att visa det ska Anbudsgivaren lämna referensuppdrag. Se avsnitt "Referensuppdrag" under respektive delområde.

För delområde B preciseras kravet ytterligare något genom bestämmelsen i 2.2.4. Referensuppdrag. Här anges i relevanta delar följande.

2.2.4 Referensuppdrag

Anbudsgivaren ska nedan ange tre (3) referensuppdrag för att styrka krav på erfarenhet.

Referensuppdrag inom Anbudsgivarens organisation godtas inte och referensuppdragen ska avse olika uppdragsgivare. Om Anbudsgivaren har utfört uppdrag åt Göteborgs Stad, som uppfyller kraven i detta avsnitt, ska minst ett av de tre referensuppdragen utgöras av uppdrag åt Staden.

Referensuppdragen får inte vara äldre än tre (3) år från sista anbudsdag. Respektive referens ska styrka erfarenhetskravet.

Krav på referensuppdragen:

Referensuppdragen ska minst omfatta den summa som framgår för respektive uppdrag nedan. De angivna beloppsgränserna ska utgöra luftentreprenadens del av projektets totala entreprenadsumma.

I alla tre (3) uppdrag ska arbetet ha genomförts med pågående verksamhet eller kvarvarande boende.

I minst ett (1) uppdrag ska Leverantören ha samordnat Underentreprenör/er.

Alla uppdrag ska ha utförts på ett tillfredsställande sätt samt ha utförts enligt gängse branschnormer och slutförts på ett korrekt sätt.

Upphandlingsbolaget har utöver vad som framgår ovan inte ställt några ytterligare krav på referensuppdragen. Upphandlingsbolaget har inte begränsat möjligheten att använda samma juridiska person som referent vilket enkelt kunnat göras. Detta innebär att Upphandlingsbolaget inte i efterhand vid utvärdering kan tillföra ytterligare krav på referensuppdragen eller referenterna. Att Upphandlingsbolaget förbehåller sig rätten att avgöra om ett referensuppdrag är godkänt eller inte förändrar inte detta. Upphandlingsbolaget har att hålla sig till de villkor som ursprungligen ställts upp.

Canmera har i sitt anbud angett tre referensuppdrag enligt upphandlingsföreskrifterna.

1. FB Bredfjäll, åtgärdande av ventilationsbrister. Beställare var Göteborgs stads bostadsbolag.
2. Fläktbyte Länkharvsgartan 68-69 och 100-142. Beställare var Bostads AB Poseidon, distrikt Angered.
3. Ombyggnad Bostads AB Poseidons distriktskontor Öster. Hantverkstjänster inom VVS-service. Beställare var Bostads AB Poseidons distriktskontor Öster.

Canmera har lämnat tre klart definierade uppdrag från tre olika uppdragsgivare till styrkande av efterfrågad erfarenhet. Samtliga referensuppdrag och uppdragsgivare är självständiga utan koppling till varandra. Uppdragen från Bostads AB Poseidon har olika uppdragsgivare, distrikt öster och distrikt Angered. Samtliga tre uppdrag har genomförts oberoende av varandra och

styrker var och ett att Canmera har den erfarenhet av hantverkstjänster som krävs för att komma ifråga för tilldelning av ramavtal inom delområde B.

Eftersom det i förfrågningsunderlaget i Upphandlingen inte finns någon tydligt definition av begreppet uppdragsgivare får ledning för vad som avses med begreppet sökas i det allmänna språkbruket.

I förfrågningsunderlaget definieras begreppet beställare vilket måste anses vara synonymt med uppdragsgivare. Där anges att med beställare avses "myndigheter och enheter som beställer enligt ramavtalet". Denna definition visar klart att Upphandlingsbolaget är av uppfattningen att det inom samma organisation (myndighet eller juridisk person) kan finnas flera beställare. Detsamma bör gälla uppdragsgivare.

Att så är fallet framgår även av hur Upphandlingsbolaget utformat kravet på referensuppdrag där Göteborgs Stad är uppdragsgivare enligt förfrågningsunderlagets punkt 2.2.4 Referensuppdrag. Där anges att det är tillåtet att ange fler än ett referensuppdrag som utförts på uppdrag av Göteborgs Stad. "Om Anbudsgivaren har utfört uppdrag åt Göteborgs Stad, som uppfyller kraven i detta avsnitt, ska minst ett av de tre referensuppdragen utgöras av uppdrag åt Staden". Göteborgs Stad definieras i förfrågningsunderlaget som "*samtliga förvaltningar, bolag, och föreningar där Göteborgs Stad är förvaltare eller, direkt eller indirekt, utser en majoritet av styrelsen eller motsvarande*". Bostads AB Poseidon omfattas av definitionen och ingår således i Göteborgs Stad. Bolaget är helägt av staden och dess styrelse utses av Göteborgs Stads kommunfullmäktige. Bostads AB Poseidon är organiserat i åtta självständiga distrikt som representerar olika delar av staden. Eftersom Bostads AB Poseidon enligt definitionen ingår i Göteborgs Stad och det enligt förfrågningsunderlagets punkt 2.2.4 Referensuppdrag är tillåtet att ange Göteborgs Stad som uppdragsgivare för mer än ett referensuppdrag

finns över huvud taget ingen grund för att utesluta anbudet från Canmera från utvärdering.

Det kan noteras att Upphandlingsbolaget accepterar att Bostads AB Poseidon anges som uppdragsgivare i både delområde A och delområde B. Mot den bakgrunden är det än märkligare att Canmeras anbud uteslutits. Rimligen borde samma princip tillämpas inom upphandlingen, nämligen att det är referensuppdrag som efterfrågas och inte uppdragsgivare.

Canmera har valt att åberopa de referenser som lämnats i upphandlingen eftersom de på ett bra sätt motsvarade upphandlingsföremålet. Det har inte framkommit något i förfrågningsunderlag eller på annat sätt som har föranlett Canmera att anta att det inte skulle vara tillåtet att åberopa två separata distrikt inom Bostads AB Poseidon som referensuppdrag. Hade detta framgått av förfrågningsunderlaget hade Canmera självfallet valt att ersätta ett av referensuppdragen med ett annat uppdrag. Canmera har i tjugo års tid arbetat med såväl ett stort antal beställare inom Göteborgs Stad som privata uppdragsgivare. Det hade således varit enkelt för Canmera att välja ett annat referensuppdrag för att styrka kravuppfyllelse.

Mot bakgrund av att närmare definition av begreppet "olika uppdragsgivare" saknas i upphandlingsunderlaget och att den definition Upphandlingsbolaget redogjort för i målet och som uppenbarligen tillämpas vid utvärdering av anbuden inte var känd för anbudsgivarna när anbuden lämnats är det en oproportionerlig åtgärd att utesluta anbudet från Canmera. Här skall även beaktas att Canmera sedan åtta år haft ramavtal med Göteborgs Stad och bolagets förmåga att utföra uppdraget torde därmed vara väl känd.

Upphandlingsbolaget anser att ansökan ska avslås och anför i huvudsak följande.

Upphandlingsbolaget har rätteligen förkastat Bolagets anbud då det obligatoriska referenskravet på referenser från tre *olika* uppdragsgivare inte uppfyllts. Upphandlingsbolaget har vidare – i syfte att upprätthålla likabehandlingsprincipen – haft en skyldighet att förkasta Bolagets anbud. Aktuellt krav har funnits med i förfrågningsunderlaget och har inte förts in av Upphandlingsbolaget i efterhand. Upphandlingsbolaget har inte brutit mot de upphandlingsrättsliga principerna eller LOU i övrigt.

Syftet med referenskravet är att anbudsgivaren ska kunna visa en förmåga att hantera ett flertal stora beställare, eftersom det är fråga om ramavtal med komplexa beställningsmönster. Vidare är avsikten med att uppdragen ska komma från olika uppdragsgivare att få en så bred och rättvis bild över tidigare erfarenhet som möjligt. Det har därför angivits att referensuppdragen ska avse *olika* uppdragsgivare. Att det i upphandlingsdokumenten anges att för det fall anbudsgivaren tidigare utfört uppdrag för Göteborgs Stad ska minst ett av angivna uppdrag vara ett som utförts för Staden har ingen betydelse för frågan i målet. Göteborgs Stad omfattar ett antal stadsdelsförvaltningar, fackförvaltningar och bolag, varför det är fullt möjligt att potentiella anbudsgivare utfört uppdrag för flera förvaltningar eller bolag.

I upphandlingsdokumenten finns angivet att beställare under ramavtalstiden är den beställande/avropande enheten. Beställare är även definierat i begreppsförklaringar som myndigheter och enheter. I upphandlingssammanhang utgör en myndighet eller enhet en miniminivå motsvarande styrelse eller nämnd, dvs. ett bolag eller en förvaltning. Inget i handlingarna eller i kontexten talar alltså om uppdragsgivare som lägre organisatoriska enheter eller personer. Samtliga Göteborgs Stads förvaltningar har samma organisationsnummer, vilket innebär att vad Bolaget framför avseende att med upp-

dragsgivare avses en juridisk person inte är korrekt eftersom olika förvaltningar i Göteborgs Stad är olika uppdragsgivare och beställare.

Bolaget har inte ställt någon fråga kring vad som avses med "olika uppdragsgivare". Sådan fråga har dock ställts i en parallellt pågående upphandling med samma formulering av nu aktuellt krav och samma ansvariga upphandlare hos Upphandlingsbolaget. Upphandlingsbolaget besvarade frågan enligt följande.

Fråga: Fråga på 3.2.3. referensuppdrag. Kan man använda samma uppdragsgivare (ex. lokalförvaltningen) på två olika uppdrag, då det är olika projektledare?

Svar: I avsnitt 3.2.3. Referensuppdrag står det bl.a. att "referensuppdragen ska avse olika uppdragsgivare". Lokalförvaltningen räknas som en uppdragsgivare och därför kan man endast använda ett referensuppdrag därifrån. Alla förvaltningar och bolag inom Göteborgs Stad räknas som separata uppdragsgivare. Det går alltså att lämna mer än ett referensuppdrag från Göteborgs Stad, men inte mer än ett uppdrag per förvaltning/bolag.

Upphandlingsbolaget har alltså inte haft någon annan utgångspunkt för termen "olika uppdragsgivare" än den som framgår i svaret ovan. Det finns därmed inte heller något motsatsförhållande i att det inom Göteborgs Stad finns flera förvaltningar och bolag som var för sig utgör olika uppdragsgivare, Göteborgs Stad har även definierats som "samtliga förvaltningar, bolag och föreningar där Göteborgs Stad är förvaltare eller direkt eller indirekt utser en majoritet av styrelsen eller liknande". Däremot kan inte exempelvis ett kommunalt bolag vara olika uppdragsgivare enbart för att bolaget har flera olika affärsområden eller separata projekt med olika projektledare. Ett

affärsområde eller projekt inom en förvaltning eller ett bolag utgör alltså inte i sig en självständig uppdragsgivare. Det är också en logisk utgångspunkt genom att det är förvaltningen eller bolaget som är avtalsparten för uppdragen, inte de eventuella affärsområdena eller projekten som kan förekomma inom förvaltningen eller bolaget. Att ett projekt normalt har en separat projektbudget och projektledare förändrar inte detta förhållande.

Bolaget framför en tolkning som skiljer sig från det syfte som Upphandlingsbolaget haft (vilket tydligt framgår av svaret kring kravets lydelse ovan). När det i efterhand uppstår tolkningsfrågor kring ett krav i en upphandling är det som utgångspunkt den upphandlande myndighetens tolkning som ska ha företräde, så länge tolkningen ryms inom kravets lydelse (jfr bl.a. Kammarrätten i Stockholms dom den 6 mars 2012 mål nr 5119-11). Upphandlingsbolagets tolkning – vilken redovisats när fråga kring ett identiskt krav i parallell upphandling ställts – ryms inom tolkningen av ordalydelsen och ska därmed gälla. Då två av Bolagets referenser avser samma uppdragsgivare, Poseidon, och alltså inte olika uppdragsgivare ska anbudet rätteligen förkastas.

Område A och B är två olika delområden i upphandlingen som utvärderas och tilldelas var för sig, varför det inte är det minsta märkligt att samma uppdragsgivare kan anges för båda delområdena. De båda delområdena fungerar som två separata upphandlingar, varför krav och villkor i områdena inte ska sammanblandas. Som ett utlopp av detta förhållande råder det inte någon förlängd avtalsspärr för delområde A i upphandlingen i anledning av Bolagets ansökan om överprövning eftersom ansökan endast omfattar delområde B.

SKÄLEN FÖR FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Tillämpliga bestämmelser m.m.

Upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas (1 kap. 9 § LOU).

Om den upphandlande myndigheten brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts (16 kap. 6 § första stycket LOU).

Förvaltningsrättens prövning utgör en kontroll av om det finns skäl att ingripa mot upphandlingen på grund av att den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna eller andra bestämmelser i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i den lagen. I mål om överprövning enligt LOU gäller som huvudprincip att den part som gör gällande att en upphandling är felaktig på ett klart sätt ska ange på vilka omständigheter denne grundar sin talan och att domstolens prövning bör begränsas till de grunder som parten åberopar (jfr Högsta förvaltningsdomstolens avgörande RÅ 2009 ref. 69).

De skiftande förhållanden som förekommer i det ekonomiska livet gör att även förfrågningsunderlag och utvärderingsmodeller som inte är optimalt utformade får godtas under förutsättning att de principer som bär upp LOU och gemenskapsrätten inte träds för när (jfr RÅ 2002 ref. 50).

Förvaltningsrättens bedömning

Frågorna som förvaltningsrätten har att pröva i målet är hur kravet på att referensuppdragen ska avse *olika uppdragsgivare* ska tolkas och om de referensuppdrag som Camera har lämnat uppfyller kravet.

Det kan inte, såsom Upphandlingsbolaget argumenterat, av Kammarrätten i Stockholms dom den 6 mars 2012 i mål nr 5119-11 utläsas att den upphandlande myndighetens tolkning regelmässigt ska ges företräde så länge tolkningen rymms inom kravets lydelse om det i efterhand uppstår tolkningsfrågor kring ett krav. En sådan ordning skulle ge den upphandlande myndigheten möjlighet att i alltför stor utsträckning, och i efterhand, bestämma tolkningen av obligatoriska krav. Det är inte heller så att en anbudsgivare har en skyldighet att hålla sig uppdaterad angående frågor och svar i en annan upphandling.

Det bör enligt förvaltningsrättens mening vara den upphandlande myndigheten som i första hand får bära ansvaret för att ett krav som ställts upp i förfrågningsunderlaget, på grund av sin lydelse, kan ges en vidare omfattning än vad den upphandlande myndigheten avsåg när förfrågningsunderlaget upprättades. Frågan blir i ett sådant fall om den tolkning som leverantören gjort i och för sig måste anses omfattas av kravet. Vid bedömningen bör beaktas om kravet enligt sin ordalydelse rymmer den tolkning som leverantören gjort. Tolkningen måste dessutom vara rimlig och relevant med hänsyn till vad som i övrigt framgår av förfrågningsunderlaget. Slutligen måste det anbud som leverantören lämnat också utvisa att kravet med hänsyn till tolkningen uppfylls.

Inledningsvis kan det konstateras att det framgår av förfrågningsunderlaget att de referensuppdrag som anges ska avse olika uppdragsgivare. Någon närmare redogörelse för vad som avses med uppdragsgivare finns inte. Det följer inte heller av något allmänt vedertaget upphandlingsrättsligt begrepp

vad som avses med en uppdragsgivare. Kravet måste därför, i enlighet med vad som sagts ovan, ges en för leverantören generös tolkning.

Enligt förfrågningsunderlaget ska referensuppdragen anges under punkterna 2.2.5–2.2.7. För var och ett ska uppdragsgivarens organisation, uppdragsgivarens kontaktperson, namn, telefonnummer och e-post samt en kort beskrivning av uppdraget och dess omfattning anges. Inte heller genom skrivningen i dessa punkter blir det tydligt att ett och samma bolag inte kan anges för att uppfylla kravet eller att kravet måste tolkas på ett visst sätt. Enligt förvaltningsrättens mening måste, med tillämpning av en generös tolkning av kravet, samtliga tänkbara former av uppdragsgivare godtas. En uppdragsgivare kan alltså likaväl som ett bolag eller en förvaltning vara en kontaktperson vid en sådan organisation eller ett distrikt eller en avdelning inom ett bolag eller förvaltning. Canmeras tolkning rymms därmed inom kravets ordalydelse och är rimlig och relevant med hänsyn till vad som framkommer av förfrågningsunderlaget.

I aktuell upphandling har Canmera angett Bostads AB Poseidon under rubriken ”uppdragsgivarens organisation” för referensuppdrag två och tre. Canmera har i förvaltningsrätten argumenterat för att referensuppdragen utförts för olika distrikt inom Bostads AB Poseidon. Av Canmeras anbud framgår dock inte att så skulle vara fallet – det anges inte vilket distrikt referensuppdrag två har utförts för. Under rubriken uppdragsgivarens kontaktperson har Canmera angett olika kontaktpersoner. Med hänsyn till den generösa tolkning som kravet bör ges, måste Canmera därigenom anses uppfylla kravet i förfrågningsunderlagets punkt 2.2.4. Upphandlingsbolaget har därför felaktigt uteslutit Canmeras anbud. Såvitt framkommer av utredningen skulle Canmeras anbud ha kvalificerat sig utan bristen avseende kravet på olika uppdragsgivare. Bolaget har därför lidit skada av Upphandlingsbolagets förfarande. Upphandlingen ska därför rättas genom en ny utvärdering.

Förvaltningsrätten har denna dag avgjort mål 12796–16, 12844–16, 12897–16, och 649-17 med liknande frågeställning.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (DV 3109/1 B LOU)

Ann Rittri

Rådman

Föredragande i målet har varit föredragande juristen Anna Carlson.

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens avgörande ska skriva till Kammarrätten i Göteborg. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.** Adressen till förvaltningsrätten framgår av avgörandet.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av avgörandet. Om avgörandet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när det kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag som avgörandet meddelades. För offentlig part räknas tiden för överklagande alltid från den dag avgörandet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

Prövningstillstånd i kammarrätten

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens avgörande fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Överklagandets innehåll

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person- eller organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Även adress och telefonnummer till arbetsplatsen ska anges, samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning.

Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-post-adress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges.

Om samtliga ovan nämnda person- eller adressuppgifter har lämnats tidigare i målet och fortfarande är aktuella behöver de inte uppges igen. Om någon uppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. uppgift om det avgörande som överklagas – förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för avgörandet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens avgörande som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Forts. nästa sida

Avtal före laga kraft i vissa mål

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens avgörande har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster,
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet,
- lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner,
- lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, eller
- lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan fyra förstnämnda lagarna och i 20 kapitlet i de två sistnämnda lagarna.

Ytterligare information

Behöver ni fler upplysningar om hur man överklagar kan ni vända er till förvaltningsrätten.